

News č. 4/2011

REFORMNÍ ZÁKONY PŘIPRAVOVANÉ VLÁDOU ČESKÉ REPUBLIKY

Současná vláda České republiky již od svého ustavení slibovala veřejnosti reformu veřejných financí, jejímž cílem by mělo být zejména zastavení růstu státního dluhu. Zejména v roce 2011 tak začaly být vládou Parlamentu České republiky předkládány návrhy zákonů, které mají reformu veřejných financí prosadit. Část zákonů byla v posledních týdnech schválena Poslaneckou sněmovnou České republiky. Očekává se, že Senát návrhy zákonů vrátí Poslanecké sněmovně, avšak vzhledem k tomu, že koaliční strany stále disponují většinou v Poslanecké sněmovně, nepředpokládá se, že by Poslanecká sněmovna Senát nepřehlasovala.

Samotná daňová reforma by dle slov ministra financí Miroslava Kalouska měla proběhnout ve dvou etapách. V první etapě by mělo dojít ke zjednodušení a zpřehlednění daňového systému, přičemž odpovídající zákony by měly nabýt účinnosti nejpozději k 01. 01. 2013. Ve druhé etapě by pak měl být vytvořen zcela nový zákon o daních z příjmů, a to v návaznosti na rektifikaci soukromého práva.

1. Reformní zákony schválené Poslaneckou sněmovnou České republiky

1.1. Zákon o dani z přidané hodnoty

S účinností od 01. 01. 2012 by mělo dojít ke zvýšení snížené sazby daně z přidané hodnoty z 10 % na 14 %. Avizovaná změna položek uvedených v přílohách 1 a 2 zákona o dani z přidané hodnoty by neměla být provedena. Od roku 2013 by však mělo dojít ke zrušení snížené sazby, a naopak k zavedení jednotné sazby daně z přidané hodnoty ve výši 17,5 %. V souvislosti se zvýšením sazby daně z přidané hodnoty byla navržena i změna zákona o daních z příjmů z důvodu zmírnění dopadů zvýšení sazby daně z přidané hodnoty na rodiny s dětmi. Novela proto navrhuje vyšší daňové zvýhodnění na vyživované dítě. Vyšší slevu by mělo být možno uplatnit již od 1. ledna 2012.

1.2. Zákon o pojistném na sociální zabezpečení

Sazba pojistného na sociální zabezpečení placeného zaměstnavatelem zůstane zachována na úrovni 25 %, nedojde tak k původně plánovanému snížení na 24,1 % k 01. 01. 2012. Zaměstnavatelé si ani nadále nebudou moci od pojistného na sociální zabezpečení odečíst polovinu náhrady mzdy poskytnuté za dobu dočasně pracovní neschopnosti nebo karantény.

Zaměstnavatelé do 25 zaměstnanců se budou moci i v budoucnu rozhodnout pro vyšší sazbu pojistného na nemocenské pojištění o jeden procentní bod, tedy ve výši 3,3 % namísto 2,3 %. V takovém případě si budou moci odečítat z pojistného polovinu z náhrady mzdy vyplácené za dočasnou pracovní neschopnost zaměstnance.

2. Připravované reformní zákony

2.1. Zákon o daních z příjmů

Ministerstvo financí připravuje novelu zákona o daních z příjmů a souvisejících předpisů, která by měla zavést změny v oblasti zatížení fyzických osob daní z příjmů a odvody na sociální a zdravotní pojištění. Novela by měla nabýt účinnosti k 1. ledna 2013.

- Zrušení konceptu superhrubé mzdy a znovuzavedení jednotného základu pro výpočet daně z příjmů a pojistného na sociální a zdravotní pojištění;
- Zvýšení sazby daně z příjmů fyzických osob z 15 % na 19 %;
- Zvýšení sazby pojistného na zdravotní pojištění placeného zaměstnancem ze 4,5 % na 6,5 %;
- Zavedení rozdílného maximálního ročního vyměřovacího základu pro výpočet pojistného placeného zaměstnancem na sociální pojištění (48-násobek průměrné mzdy) a zdravotní pojištění (72-násobek průměrné mzdy);
- Zrušení daňového zvýhodnění stravenek;
- Zavedení zaměstnaneckého výdajového paušálu ve výši 3.000,- Kč za rok (sleva na dani pro poplatníky s příjmy ze závislé činnosti);
- Snížení maximální výše osvobození nepeněžních příjmů ze závislé činnosti v podobě možnosti využití rekreačních, vzdělávacích a jiných zařízení ze současných 20.000,- Kč na 10.000,- Kč;
- Snížení úhrnné částky úroků zaplacených na financování bytové potřeby, o kterou se snižuje základ daně, ze současných 300.000,- Kč na 80.000,- Kč za rok;

NEWS 4/2011

- Zavedení povinnosti pro poplatníky s příjmy ze závislé činnosti podávat daňové přiznání, pokud jejich roční základ daně přesáhne 48-násobek průměrné měsíční mzdy;
- Zavedení měsíčního období pro placení záloh na daň z příjmů;
- Zkrácení lhůty pro podepsání žádosti o provedení ročního zúčtování zaměstnavatelem z nynějšího 15. 02. na 31. 01. následujícího kalendářního roku;
- Zvýšení limitu pro možnost odpočtu darů poskytnutých na zákonem stanovené účely ze současných 10 % na 15 % ze základu daně;
- Snížení sazby daně z příjmů u podílových investičních a penzijních fondů na 0 % ze základu daně;
- Zavedení srážkové daně pro právnické osoby ve výši 19 % z dividendových příjmů z účastí na fondech, zavedení možnosti uplatnit slevu na dani ve výši daně sražené z vyplacených dividend a podílů na zisku;
- Zavedení možnosti tvořit opravné položky bez ohledu na výši pohledávky a bez nutnosti splnit další podmínky (např. přihlášení pohledávek v insolvenčním řízení), a to ve výši 50 % u pohledávek více než 18 měsíců a 100 % u pohledávek více než 36 měsíců po splatnosti;
- Zrušení daňových investičních pobídek;
- Zavedení širší podpory výzkumu a vývoje;
- Zavedení daně z úhrnu mezd, která by měla nahradit příspěvky na sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem; dle návrhu by sazba daně měla činit 32 %;
- Zrušení konceptu superhrubé mzdy a sjednotí základ pro výpočet daně a pojistného na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení. Nově by také měla být zavedena daň z úhrnu mezd (navrhovaná sazba daně 32 %), která by měla nahradit sociální a zdravotní pojistné placené zaměstnavatelem;
- Při správě pojistného se bude postupovat podle daňového řádu;
- Sjednocení výše darovací daně s daní z příjmů.

2.2. Novela zákonů v oblasti sociálního pojištění

Již s účinností od 01. 01. 2012 by měli být jednatelé a členové představenstva považováni (pouze) pro účely pojistného na nemocenské a důchodové pojištění považováni za běžné zaměstnance. Naopak daňová neuznatelnost odměn vyplácených členům statutárních orgánů by měla být ze zákona o daních z příjmů odstraněna.

2.3. Druhý a třetí pilíř daňové reformy

Ministerstvo financí připravilo rozsáhlou novelu několika zákonů, jejímž zavedením by mělo být zřízeno jednotné inkasní místo a zjednodušena správa odvodů z příjmů ze závislé činnosti. Hlavní myšlenkou novely je zavést jeden formulář, jednu platbu a jeden převodový účet, na který se daně a pojistné budou odvádět. Novela by měla nabýt účinnosti 1. lednu 2013.

3. Ostatní změny

3.1. Nařízení Rady EU č. 282/2011 (daň z přidané hodnoty)

Dnem 1. července 2011 vstoupilo v platnost Nařízení Rady EU č. 282/2011 (dále jen „Nařízení“), které mimo jiné mění definici stálé provozovny pro účely stanovení místa plnění při poskytnutí služby. V souladu s Nařízením se DPH provozovnou pro účely stanovení místa plnění u služeb rozumí jakákoli provozovna či organizační složka s dostatečnou úrovní stálosti a s vhodnou strukturou z hlediska lidských a technických zdrojů, které jí umožňují přijímat a využívat služby určené pro její vlastní potřebu. Není přitom nezbytné, aby provozovna uskutečňovala ekonomickou činnost.

Vlivem nařízení by tak mohly být služby poskytované provozovnám či organizačním složkám nově zatíženy daní z přidané hodnoty dle českých předpisů. Některým provozovnám či organizačním složkám může z důvodu přijetí služby nově vzniknout povinnost registrace k dani z přidané hodnoty v České republice. Nařízení má přímý účinek, je tedy pro daňové subjekty závazné, aniž by muselo být implementováno do českého zákona o DPH.

3.2. Novela zákona o dani z nemovitostí

Změny, které přináší novela zákona o dani z nemovitostí podepsaná prezidentem republiky dne 30. 06. 2011, se týkají výhradně podnikatelů, kteří vlastní tzv. zpevněné plochy, tj. pozemky druhu „ostatní plocha“ nebo „zastavěná plocha a nádvoří“, jejichž povrch je zpevněn stavbou bez svislé nosné konstrukce. Novela nabývá účinnosti dne 1. ledna 2012, bude tedy mít dopad až na daňovou povinnost za rok 2012.

NEWS 4/2011

3.3. Novela zákoníku práce

Poslanecká sněmovna odsouhlasila změny zákoníku práce, které by měly přinést mimo jiné úpravu výše odstupného v závislosti na době trvání pracovního poměru a prodloužení zkušební doby u vedoucích zaměstnanců. Taktéž by měl být zvýšen fond pro výkon práce na základě dohody o provedení práce. Za určitých podmínek by v budoucnu mělo být možno ukončit pracovní poměr se zaměstnancem v pracovní neschopnosti.